

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

᠒᠐᠒᠐ оны 12 сарын ᠐4 өдөр

Дугаар 2/6

Номгон

**Баянхонгор аймгийг хөгжүүлэх таван
жилийн үндсэн чиглэл батлах тухай**

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь заалтыг үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 8 дахь удаагийн сонгуулийн ээлжит хуралдаанаас **ТОГТООХ** нь:

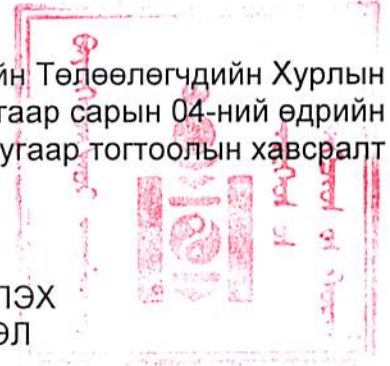
1. Баянхонгор аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийг хавсралтаар баталсугай.
2. Таван жилийн үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлуулан хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /Д.Мөнхсайхан/-д үүрэг болгосугай.
3. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /Ц.Байгальмаа/-д даалгасугай.

ДАРГА

Э.ЭНХБАТ

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2020 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
II хуралдааны 2/6 дугаар тогтоолын хавсралт

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАВАН ЖИЛИЙН ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

Нэг. Үндэсний нэгдмэл үнэт зүйл

Зорилго 1. Үндэсний нэгдмэл бахархлыг сэргээж, эх хэл, хонгор нутгынхаа түүх, өв соёлоо дээдэлсэн эх оронч үзэл, эв нэгдлийг эрхэмлэсэн Монгол хүнийг хөгжүүлж, нийгмийг соён гэгээрүүлнэ.

Үндэсний бахархал, эв нэгдэл

Зорилт 1.1. Соёлын салбарын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээр дамжуулан иргэдийг соён гэгээрүүлж, биет болон биет бус өвийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулж, өсвөр үе залуучуудад сурталчлан таниулах, соёлын салбарын хүний нөөцийг чадавхижуулна.

1.1.1 Түүх соёлын дурсгал, биет болон биет бус өвийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулан, хүүхэд, залуучуудад түгээн дэлгэрүүлэн сурталчилна.

1.1.2 Соёл урлагийн салбарыг мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангаж, тэдний ур чадвар, ажиллах орчин нөхцлийг сайжруулна.

1.1.3 Соёлын салбарын бүтэц, тогтолцоог боловсронгуй болгож, иргэдийг соён гэгээрүүлж, хандлагыг өөрчлөх замаар хувь хүний, гэр бүлийн, байгууллагын соёлын дархлааг нэмэгдүүлж, “Бүх нийтийн соёлын боловсрол” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

1.1.4 Соёл, урлагийн байгууллагуудын барилга, байгууламж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтыг сайжруулж, соёлын төвүүдийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, иргэн бүрт хүрч үйлчлэх нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.

1.1.5 Иргэн бүрийн ном унших дадал, хэвшлийг нэмэгдүүлж, сумдын номын сангийн үйлчилгээг өргөжүүлж, үйл ажиллагааг сайжруулна.

1.1.6 Аймгийн түүхийн музейн барилгыг ашиглалтад оруулж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэн биет болон биет бус өвийн мэдээллийн сангийн баяжилтыг сайжруулна.

Зорилт 1.2. Хүүхэд, залуучуудын эх оронч үзэл, үндэсний бахархлыг төлөвшүүлж, Монгол ахуй, ёс заншил, өв уламжлал, хэл бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлнэ.

1.2.1. Хүүхдийн хөгжил, төлөвшлийг сайжруулж, монгол өв соёл, зан заншлаа дээдэлсэн, бүтээлч, оюунлаг иргэн болгож, эцэг, эхийн үүрэг оролцоо, хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.

1.2.2. Хүүхэд, залуучуудын Монгол хэл бичгийн чадварыг дээшлүүлж, “Цахим соёл” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Хоёр. Хүний хөгжил

Зорилго 2. Нийгмийн суурь үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй, чанартай хүргэх тогтолцоог бэхжүүлж, эрдэм мэдлэгтэй, эрүүл чийрэг, нийгмийн идэвхтэй, хүнлэг, ёс суртахуунтай Монгол хүнийг төлөвшүүлж, гэр бүлд ээлтэй хүний хөгжлийн цогц бодлого хэрэгжүүлнэ.

Боловсрол

Зорилт 2.1. Хүн бүрт чанартай боловсрол эзэмшүүлж, боловсролын чанарын үнэлгээг дээшлүүлж, хүүхдэд ээлтэй, эрүүл, аюулгүй орчинг бүрдүүлнэ.

2.1.1. Боловсролын чанарын үнэлгээг дээшлүүлж, суралцагчийн хөгжлийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан бүтээлч багшийг бий болгож, “Чадварлаг багш” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.1.2 Тусгай хэрэгцээт боловсролын анги, бүлгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, багшлах боловсон хүчнийг бэлтгэн, хүүхэд бүрийг боловсролд тэгш хамруулах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.3 Сургуулийн өмнөх боловсролын хүртээмжийг нэмэгдүүлж, сургалтын орчныг хүүхэд бүрт ээлтэй болгож, багш нарын ур чадварыг нэмэгдүүлнэ.

2.1.4 Сургууль, цэцэрлэгийн барилга, байгууламжийн чанар, аюулгүй байдалд хяналт тавьж, барилгын стандарт, норм нормативийг мөрдүүлж, эрүүл, аюулгүй орчин бүрдүүлнэ.

2.1.5. Сургуулийн дотуур байр, гал тогоо, спорт болон урлагийн заалны хүртээмжийг нэмэгдүүлж, сургууль бүрт “Үдийн хоол” олгох боломжийг бүрдүүлнэ.

2.1.6 Насан туршийн боловсролын хүртээмийг нэмэгдүүлж, цахим сургалтыг хөгжүүлж, иргэдийн тасралтгүй боловсролыг дээшлүүлнэ.

2.1.7 Орон нутагт эрэлт хэрэгцээтэй мэргэжлийн боловсон хүчнийг үе шаттайгаар сургаж, Политехникийн коллежид төмөр замын чиглэлээр мэргэжилтэй ажилтанг бэлтгэж, ажлын байраар хангана.

2.1.8 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын үйл ажиллагааг цахимаар зохион байгуулах боломжоор хангах, сургууль орчны нэвтрэлт бүртгэлийн системийг шинээр нэвтрүүлнэ.

Эрүүл мэнд

Зорилт 2.2. Аймгийн хүн амын дундаж наслалтыг нэмэгдүүлнэ.

2.2.1. Нотолгоонд суурилсан оношлогоо эмчилгээний уламжлалт болон орчин үеийн анагаах ухааны дэвшилтэт техник технологийг нэвтрүүлж, иргэдэд орон нутагтаа нарийн мэргэжлийн оношлогоо, үйлчилгээ авах боломжийг бүрдүүлнэ.

2.2.2 Эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, тэдний эрүүл мэнддээ тавих анхаарлыг нэмэгдүүлж, ажиллах боловсон хүчнийг бэлтгэн, төрөлжсөн үйлчилгээ үзүүлэх орчинг бүрдүүлж, “Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.2.3. Иргэдийн дунд зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчлөлийг бууруулж, нийгмийн эрүүл мэндийн үйлчилгээний тогтолцоог бэхжүүлэх замаар иргэдийн урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношлогоо шинжилгээнд хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, сэргийлж болох нас баралтын түвшинг бууруулж, “Хавдрын эсрэг”, “Элэг бүтэн Монгол”, “Харшлаас сэргийлэх”, “Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх” арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлнэ.

2.2.4. Нөхөн үржихүйн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж эх, хүүхдийн эндэгдэл, үр хөндөлтийг бууруулах зорилгоор “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.2.5. Анхан шатлалд үзүүлэх эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэн иргэдийн чирэгдлийг багасгана.

2.2.6 Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн оновчтой арга хэлбэрийг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн даатгалын тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

2.2.7 Эрүүл мэндийн ажилтны ур чадварыг сайжруулж, ёс зүй, харилцаа хандлагыг дээшлүүлж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ.

2.2.8 Бүх шатны эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагын барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулан, стандарт, чанарын шаардлага хангасан тэгш, хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг хүргэнэ.

2.2.9 Эм, эмнэлэгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдалд хяналт тавьж, сумдын эмийн эргэлтийн сангуудын үйл ажиллагааг сайжруулж, үнийн нэгдсэн бодлогыг бий болгоно.

2.2.10. Эрүүл мэндийн үйлчилгээг цахимжуулах (Үзлэгийн цаг захиалга, эмчийн үзлэг, өвчтөний цахим карт, лабораторийн хариуг цахимаар авах үйл ажиллагаа)

Гэр бүл

Зорилт 2.3. Гэр бүлийн тогтвортой байдлыг хангаж, гэр бүлийн гишүүдэд ээлтэй бодлого хэрэгжүүлж, хүний хөгжил, хамгааллыг сайжруулна.

2.3.1. Гэр бүлийн боловсролыг бүх насны хүмүүст амьдралын мөчлөг, насны онцлогт тохирсон байдлаар олгоно.

2.3.2. Хуримын ордныг ашиглалтад оруулж, гэр бүлд чиглэсэн үйлчилгээний төрлийг өргөжүүлж, сэтгэл зүйн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээг сайжруулна.

2.3.3 Залуучуудын сэтгэл зүй, хөгжил, эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн оролцоог дэмжсэн хөтөлбөрт арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

2.3.4. Өвгөнжаргалант зусланг орчин үеийн хүүхдийн зуслангийн жишигт нийцүүлж, сум бүрт хөдөлмөр зуслан байгуулж, хүүхдийг монгол ахуйд сургана.

2.3.5 Хүүхдийн эрхийг дээдлэн “Хүүхдэд ээлтэй орон нутаг” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, аливаа хэлбэрийн хүчирхийлэл, дарамтад өртсөн иргэнийг хамгаалах нэг цэгийн үйлчилгээний төв, түр хамгаалах байрны үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.

2.3.6 Угийн бичиг хөтлөх уламжлалыг сэргээж, өрх бүр угийн бичиг хөтөлж, хүүхэд, залуучуудад түгээн дэлгэрүүлсэн байна.

Шинжлэх ухаан, технологи, инновац

Зорилт 2.4. Орон нутгийн хөгжилд инновац шингэсэн үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.

2.4.1. Эрдэм шинжилгээний байгууллага, их сургуулийн хамтарсан "Судалгааны баг" байгуулж, судалгааны ажлын нийгэм, эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.2. Эрдэм шинжилгээний байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг дэмжиж, шинэ мэдлэг, патентыг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлнэ.

Хүнд ээлтэй амьдрах орчин

Зорилт 2.5. Иргэдэд ээлтэй, аюулгүй амьдрах, баталгаат орчныг бий болгоно.

2.5.1. Хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд бүртгэл, чанарын удирдлага, хяналт, баталгаажуулалтын тогтолцоог бэхжүүлж хүнсний аюулгүй байдлыг хангана.

2.5.2. Ахмад настанд зориулсан “Хөгжлийн төв”-ийг барьж, сум суурин газарт ахмадын нийгмийн суурь үйлчилгээг тэгш хүргэнэ.

2.5.3. Нийт хүн амын амрах, чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх нийгмийн дэд бүтэц, ногоон байгууламж, усан сан, биеийн тамирын талбай, зам бүхий эрүүл аюулгүй тохилог орчныг бүрдүүлнэ.

2.5.4. Аймгийн ногоон байгууламжийн хэмжээг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

2.5.5. Агаар, хөрс, усны бохирдлыг үе шаттайгаар бууруулах арга хэмжээ авч ажиллах, иргэдийн оролцоог хангах, хандлагыг өөрчлөх чиглэлээр олон улсын төсөл хөтөлбөрүүдтэй хамтарч ажиллана.

Гурав. Амьдралын чанар ба дундаж давхарга

Зорилго 3. Иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэн, орон сууцаар хангах боломжийг бий болгон, дундаж давхаргын хүрээг тэлж, амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.

Нийгмийн хамгаалал ба даатгал

Зорилт 3.1. Сэтгэл хангалуун амьдрах нөхцөлөөр тэтгэгдсэн дундаж давхаргыг нэмэгдүүлнэ.

3.1.1. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлж, иргэдийн амьдралаа авч явах дадал, хэвшлийг дээшлүүлэх чиглэлээр олон талт арга хэмжээг зохион байгуулна.

3.1.2. Нийгмийн хамгаалалын үйлчилгээнд хамрагдагсдаас зохион байгуулалаттай ажлын байраар хангах үйлчилгээгээр дамжуулан тогтвортой ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

3.1.3. Малчид, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийг даатгалын үйлчилгээнд хамруулж, нийгмийн баталгааг хангана.

3.1.4. Жендэр ба хөгжил хандлагыг төлөвшүүлнэ.

3.1.5. Нийгмийн халамжийн бодлогын хүрээнд амжиргааны баталгаажих түвшингээс доогуур орлоготой, өрх толгойлсон эцэг, эхчүүд, 40-өөс дээш насныхан, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

3.1.6. Иргэдийн санхүүгийн боловсролыг нэмэгдүүлэх замаар хуримтлалтай болгох арга зүйд сургаж, аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чадвартай болгон “Хуримтлалтай хүүхэд” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Орлогод нийцсэн орон байр

Зорилт 3.2. Өрх , гэр бүлийн худалдан авах чадварт нийцсэн өртөг бүхий орон сууцаар хангах бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

3.2.1. Төр, хувийн хэвшлийн оролцоотой “Түрээсийн орон сууц” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

3.2.2. Аймаг, сум суурин газруудад төлөвлөлтийн дагуу хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар орон сууц барих төслийг бодлогоор дэмжинэ.

Эрүүл, идэвхтэй амьдралыг амьдралын хэв маяг

Зорилт 3.3. Эрүүл, идэвхитэй амьдралын хэв маягийг сурталчлах, эрүүл аж төрөх ёс, нийтийн биеийн тамирыг дэмжих үйл ажиллагааг орон нутгийн түвшинд дэмжин хөгжүүлнэ.

3.3.1 Спорт цогцолбор бүхий усан бассейныг ашиглалтад оруулж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

3.3.2 Иргэдэд эрүүл зөв хооллолт, сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хөдөлгөөний хомсдолоос сэргийлэх, бие бялдараа хөгжүүлэх спорт, спортын дасгал хөдөлгөөн, иог, бүжиг хийх зэрэг эрүүл, зөв амьдралын хэв маягийг хэвшүүлж, эерэг хандлагатай болгох нөлөөллийн үйл ажиллагааг бодлогоор дэмжин, төр, хувийн хэвшил, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, “Эрүүл, идэвхитэй амьдрал” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.3.3 Аймаг, сум, багт үйл ажиллагаа явуулж байгаа спорт заалнуудыг ашиглалтыг сайжруулж, нийтийн биеийн тамир, дасгал хөдөлгөөнийг хөгжүүлж, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

Газрын харилцаа

Зорилт 3.4. Орон нутгийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж аймгийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдуулан үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ.

Дөрөв. Эдийн засаг

Зорилго 4. Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, ажлын байр нэмэгдэж, ажилгүйдэл буурсан, Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж аймгийн өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлнэ.

Төсөв санхүү

Зорилт 4.1. Төсвийг орон нутгийн хөгжлийн бодлоготой уялдуулан төлөвлөж иргэдийн амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд чиглэсэн санхүү, төсвийн таатай орчин бүрдүүлэх, санхүүгийн оновчтой удирдлагаар хангана.

4.1.1. Төсвийн төлөвлөлтийн үндэслэлийг сайжруулах замаар төсвийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх

4.1.2. Иргэд олон нийтийн санхүүгийн боловсролыг дээшлүүлнэ.

4.1.3.Татварын хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтэд тавих хяналт, татвар төлөгчийн бүртгэлийг сайжруулах замаар татварын суурийг өргөжүүлэх, далд эдийн засгийг бууруулан, улс орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.

4.1.4. Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн эзэмшилт, хадгалалт, хамгаалалтын хяналтыг сайжруулах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

Эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэлүүд

Зорилт 4.2. Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, орон нутгийн нөөцөд тулгуурласан хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.

4.2.1. Хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлж, бичил уурхай эрхлэгчдийг дэмжиж ажиллана.

4.2.2. Орон нутгийн түүхэн дурсгалт, үзэсгэлэнт газруудыг түшиглэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх, нэг жуулчнаас олох орлогыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.3. Орон нутгийн төсөвт ачаалал үүсгэхгүйгээр төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлж, хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн бодлого хэрэгжүүлнэ.

4.2.4. Аймгийн эрчим хүчний ЦДАШ, дэд станцыг нэмэгдүүлж, цахилгаан эрчим хүчээр дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангана.

4.2.5. Олон улсын болон орон нутгийн автозамыг нэмэгдүүлэх, босоо тэнхлэгийн зам дагуу сумдыг хатуу хучилттай автозамаар аймгийн төвтэй холбоно.

Өрсөлдөх чадвартай брэнд бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэл

4.2.6. Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, малын гаралтай бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлж, ажлын байр нэмэгдүүлэх, брэнд бүтээгдэхүүн бий болгох, малын үүлдэр угсааг сайжруулах, малын гаралтай түүхий эдийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжих "Шинэ хөдөө" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

4.2.7. Орон нутгийн бичил, дунд, жижиг үйлдвэрлэлийн бэлтгэн нийлүүлэлт, борлуулалтын тогтолцоог кластерын зарчмаар хөгжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлнэ.

4.2.8. Шинэ санаа, оюуны бүтээл, судалгаа шинжилгээнд тулгуурласан брэнд бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.

4.2.9. Жижиг дунд бизнес эрхлэгчдэд зориулан санхүүжилтын шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлж, бизнес инкубацийн үйлчилгээгээр бойжуулж ур чадварыг хөгжүүлэн өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлнэ.

4.2.10. Махны үйлдвэр, хорио цээрийн бүс бүхий цогцолбор байгууламж барьж ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

Бүс нутгийн хамтын ажиллагаа

4.2.8. Монгол Улсын гадаад бодлогод нийцүүлэн Холбооны гишүүн орнуудтай харилцаа холбоогоо улам өргөжүүлэх, хамтран төсөл хэрэгжүүлэх, худалдаа эдийн засгийн харилцааг шинэ түвшинд хүргэнэ.

Тав. Засаглал

Зорилго 5. Цахим технологид тулгуурлан төрийн үйлчилгээг шуурхай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлэн, төрийн албанд ёс зүй, чадахуйн зарчмыг төлөвшүүлж, үйл ажиллагааны чанар хүртээмж, ил тод байдлыг сайжруулна.

Ухаалаг засаглал

Зорилт 5.1. Засаглалын чанарыг дээшлүүлнэ.

5.1.1. Төрийн байгууллагуудын шударга байдлын түвшинг нэмэгдүүлнэ.

5.1.2. Чадварлаг ёс зүйтэй төрийн албыг бэхжүүлнэ.

5.1.3. Төрийн зарим чиг үүргийг хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагуудаар гүйцэтгүүлж гурван талт түншлэлийг оновчтой, үр дүнтэй нэвтрүүлнэ.

Зорилт 5.2. Цахим хөгжлийн нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдлагаар хангаж, төрийн үйлчилгээг шуурхай, хариуцлагатай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж, иргэдийн цаг хугацаа, зардлыг хэмнэнэ.

5.2.1 Аймгийн хэмжээнд бүх нийтийн мэдээлэл, харилцаа холбооны үйлчилгээний өсөн нэмэгдэх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах дэд бүтцийг байгуулж, хамрах хүрээг өргөжүүлэн, багтаамжийг нэмэгдүүлнэ.

5.2.2 Цахим засаглалын тогтолцоонд мэдээлэл, харилцаа холбооны дэвшилтэт технологи, дэд бүтэц, инновац нэвтрүүлэх замаар төрийн цахим үйлчилгээг нэмэгдүүлж, бүтээмж, үр ашгийг дээшлүүлнэ.

5.2.3 Төрийн байгууллагын мэдээллийн аюулгүй байдлын тогтолцоог бэхжүүлж, бүх нийтийн харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн суурь мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлнэ.

5.2.4 Төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны мэдээллийн нийтэд ил тод байдлыг нэмэгдүүлж, иргэд, олон нийтийн хяналт, оролцоог хангах системийг нэвтрүүлнэ. /жнь:тусгай зөвшөөрөл, лиценз олголтын явц, төсөв, санхүү/

5.2.5 Бүс нутгийн аялал жуулчлал, бизнесийг дэмжих технологийн шийдлүүдийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

Зургаа. Ногоон хөгжил

Зорилго 6. Хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгальд ээлтэй дэвшилтэт ногоон технологи нэвтрүүлж уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлж хүн амын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангана.

Зорилт 6.1. Байгаль орчныг хамгаалах, байгальд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, байгаль орчны бодлогыг төлөвлөн хэрэгжүүлнэ.

Эх байгаль, анхдагч экосистем

6.1.1. Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөтгөнө.

6.1.2. Цэнгэг усны нөөц, урсац бүрэлдэх эхүүдийг судалж хамгаалах, урсацыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авч ажиллана.

Байгалийн баялгийн үр өгөөж

6.1.3. Хөрсний үржил шим, чийгийг хамгаалж, газрын доройтол, хөрсний бохирдол, цөлжилтөөс сэргийлэн эвдрэлд орсон, доройтсон газрыг нөхөн сэргээнэ.

6.1.4. Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

6.1.5. Байгаль орчны хууль тогтоомжийг олон нийтэд сурталчлан таниулж стандарт хэм хэмжээг мөрдүүлэх, байгаль хамгаалалд иргэдийн оролцоог хангана.

Үнэт баялаг ус

6.1.6. Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг сайжруулах, усны бохирдол хомсдолыг бууруулж ажиллана.

6.1.7. Газрын байгалийн тогтоц, нуга, голын татамд хур тунадас, хайлсан цас, мөсний усыг хуримтлуулах хөв цөөрөм, Байдраг голыг түшиглэн олон зориулалтаар ашиглах усан сан байгуулна.

6.1.8. Усны нөөц, гидрогеологийн зураглал хийж, усны нөөц баялгийн мэдээллийн сан бүрдүүлэн усны нөөцөд тохирсон хэрэглээг хэвшүүлнэ.

6.1.9. Хүлэмжийн хийн ялгарлыг 10 хувиар бууруулна.

6.1.10. Ус, цаг уурын ажиглалтын болон орчны хяналт-шинжилгээний сүлжээг өргөжүүлж, цаг агаарын аюулт үзэгдлийг урьдчилан мэдээлэх, сэрэмжлүүлэх чадавхыг бэхжүүлж байгалийн гамшгийн эрсдэлийг бууруулна.

6.1.11. Хог хаягдалын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын дахин боловсруулалтын үйлдвэрлэлийг дэмжиж хөгжүүлнэ.

Долоо. Амар тайван, аюулгүй нийгэм

Зорилго 7. Орон нутагт батлан хамгаалах чадавхыг бэхжүүлнэ.

Зэвсэгт хүчин

Зорилт 7.1. Орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бэхжүүлж, дайчилгааны төлөвлөлтийг шинэчлэнэ.

7.1.1. Дайчилгааны төлөвлөлтийг төгөлдөржүүлж, бэлэн байдлыг дээшлүүлнэ.

7.1.2. Орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бэхжүүлж, цэргийн бэлтгэл сургалтыг боловсронгуй болгоно.

7.1.3. Хүүхэд залууст эх оронч үзлийг төлөвшүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Дархан хил

Зорилт 7.2. Хилийн аюулгүй байдлыг хангах нэгдмэл тогтолцоо, бүсчилсэн хил хамгаалалтыг дэмжин, хил орчмын нутаг дэвсгэрийн аюулгүй байдлыг хангах, хилийн цэргийн байгуулалтыг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

7.2.1. Улсын хил хамгаалалт, албаны бэлэн байдлыг дээшлүүлэхэд хамтран ажиллана.

Аюулгүй нийгэм-Амар тайван орчин

Зорилго 7.3. Иргэдийн аюулгүй байдлын түвшинг нэмэгдүүлнэ

7.3.1. Тодорхой төрлийн гэмт хэрэг, зөрчлийн шалтгаан нөхцөлийг тогтоох замаар түүнээс урьдчилан сэргийлэх, гаралтыг бууруулна.

7.3.2. Иргэдийн Эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлнэ.

7.3.3. Албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг төгөлдөржүүлэн, мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангаж, архивын баримтын хадгалалт хамгаалалт аюулгүй байдлыг сайжруулна.

7.3.4. Дэвшилтэт технологи бүхий гэрэлтүүлэг, камержуулалтын нэгдсэн системийг нэвтрүүлж, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, илрүүлэх, таслан зогсоох цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлснээр гэмт хэрэг, зөрчлийн гаралтыг бууруулж, нийтийн хэв журам, аюулгүй байдлыг хангана.

Найм. Орон нутгийн хөгжил

Зорилго 8. Эдийн засгийн өрсөлдөх чадвар дээшилсэн, хүн амын амьдрах ажиллах таатай нөхцлийг бүрдүүлсэн, дэд бүтэц, ногоон үйлдвэрлэлийг бий болгосон орон нутгийг хөгжүүлнэ.

Дэд бүтэц

Зорилт 8.1. Сум, орон нутгийн хөгжлийг дэмжиж, дэд бүтцийг хөгжүүлэн орон нутаг дахь иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.

8.1.1. Орон нутгийн мэдээлэл болон цаг агаарын урьтаж анхааруулах мэдээг малчдад дамжуулж бэлэн байдалд орох боломжийг бүрдүүлэх мэдээлэл холбооны эргэх холбоо бүхий цогцолборыг аюулын эрсдэл өндөртэй сумдад байгуулна.

8.1.2. Аймгийн Нисэх буудлын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, нислэгийн тоог нэмэгдүүлэх, нисэх буудлын үйл ажиллагааг олон улсын стандартад хүргэнэ.

8.1.3. Инновац, дэвшилтэт техник технологи, дижитал шилжилтийг АТҮТөвд нэвтрүүлж ухаалаг тээврийн нэгдсэн тогтолцоог хангуулж ажиллана.

8.1.4. Зарим сумын төвийг бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт хамруулж, сумдад "Сумын хөгжил" арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

8.1.5. Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг сайжруулах, усны бохирдол хомсдолыг бууруулж ажиллана.

8.1.6. Өлзийт, Баян-Овоо, Эрдэнэцогт сумдыг дагуул сум болгон хөгжүүлж, хүн амын шилжилт хөдөлгөөнийг сааруулна.

8.1.7. Олон улсын стандартад нийцсэн унадаг дугуйн зам барьж, иргэдэд ая тухтай зорчих боломжийг нэмэгдүүлнэ.

8.1.8. Залуус хороолол болон Шинэ суурьшлийн бүсийн инженерийн шугам сүлжээний ажлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.

8.1.9. Аймгийн ашиглалтын шаардлага хангахааргүй болсон хуучин барилгуудыг буулгаж, шинээр төлөвлөх, өнгө үзэмжийг сайжруулах, гадна орчны тохижилт хийх, инженерийн шугамыг шинэчлэх, оршин суугчдын ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлж үйлчилгээг СӨХ-д шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

Тогтвортой хөдөө аж ахуй

8.1.11. Малын чанар, ашиг шимийг сайжруулах, малын тоог чанарт шилжүүлж "Монгол мал-2", "Монгол малчин" үндэсний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ.

8.1.12. Бэлчээр ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулж, өнжөөж чөлөөлөх, усжуулах, бэлчээрийн хортон мэрэгчтэй тэмцэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулна.

8.1.13. Услалтын системийг бүрэн ажиллуулж тариалангийн талбайн ашиглалтыг сайжруулж, малын тэжээлийн ургамал тариалж дотоодын хэрэгцээг ханган, газар тариалан эрхлэлтийг дэмжиж төмс, хүнсний ногооны үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.

8.1.14. Малын халдварт, гоц халдварт, шимэгчтэх өвчинтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, мал сүргийг эрүүлжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж эрүүл бүс статусаа бататгана.